

ВТОРО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
„ПРОФЕСОР НИКОЛА МАРИНОВ“
Бул. Трайко Китанчев № 39, град Търговище
Директор: 0601/6-48-93; Зам.–директори: 0601/6-49-60; Канцелария: 0601/6-48-94
e-mail: 2su@2su-tg.com / https: 2su-tg.com

Утвърдена

Заповед № УВД-2570/13.09.2023г.

Директор: Анета Куманова

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

II СУ „Професор Никола Маринов“,

ТЪРГОВИЩЕ

Учебна 2022/2023 година

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал.1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на 13.09.2023 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система на II СУ „Професор Никола Маринов“ Търговище е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на средното образование. Програмата конкретизира ключовите мерки за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020), приета от Министерския съвет с Протокол 44 от 30.10.2013 година и е съобразена с Постановление №100 на МС от 08.06.2018 за създаване и

функциониране на механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

С дейностите си, програмата е ориентирана към реализиране на конкретни мерки за постигане на стратегическата цел и оперативните цели на Стратегията, и е разработена на основата на проект на Министерството на образованието и науката на двугодишен план за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.

ПРОГРАМАТА АКЦЕНТИРА ВЪРХУ:

- Определяне на рисковите групи ученици, застрашени от отпадане и прилагане на адекватни мерки за предотвратяване на този проблем;
- Дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите и повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование;
- **Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образованието;**
- Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

ПРОГРАМАТА СЕ ОПИРА НА ОСНОВНИТЕ ПРИНЦИПИ НА ВКЛЮЧВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ:

- Всяко дете има право и равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Включващото образование предполага промени в образователната система, така че, тя да се адаптира към потребностите и нуждите на конкретното дете в по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, не на проблеми;
- Мнението и възгледите на детето са важни, предвид неговото активно участие в образователния процес и то следва да бъде стимулирано и мотивирано;
- Всички аспекти на образованието – програми и методи на преподаване, форми за комуникация, следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.
- В условията на усложнена ситуация относно Ковид 19 акцент е осигуряване на достъп до електронно устройство и интернет за задължителното обучение, за бърз достъп и готовност за преминаване към обучение от дистанция в електронна среда;
- Осигуряване на регулярна обратна връзка и ангажираност на родителите за съдействие относно присъствието на децата в образователния процес като ученици, независимо от формата, под която се провежда той.

II. АНАЛИЗ НА ПРИЧИНИТЕ, ВОДЕЩИ ДО РИСК ОТ ОТПАДАНЕ И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ТЯХНОТО ПРЕОДОЛЯВАНЕ

Слаби страни и проблеми за отстраняване:

- Недостатъчно ефективна връзка училище – преподаватели – родители;
- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на отделни родители/ настойници **да споделят отговорността и контрола върху децата си;**
- Нисък жизнен стандарт на част от децата и техните семейства; липса на техническа обезпеченост за участие в електронно обучение, ограничена възможност или липса на такава относно подкрепа към децата от родителите при обучение в електронна среда поради трудовата им заетост и служебна ангажираност;
- **Недостатъчно приемане на образованието от страна на родителите като ценност;**

- Родителите и учениците разпознават основно правата си и все по-трудно се адаптират към задълженията и отговорностите си.
- Проблеми в семейната среда, водещи до риск от отпадане;
- Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашените от отпадане деца;
- Липса на специализирани учебници и учебни помагала за децата със СОП;
- Липса на ефективни санкции за родителите/ настойниците;
- Миграционни процеси и честа смяна на местоживеење и месторабота на родителите/ настойниците;
- Недостатъчна мотивация и желание за справяне с проблема на отделни преподаватели;
- Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда в класа/ училището;
- Голям брой отсъствия на учениците, който е реална предпоставка за отпадане;
- Ниска мотивация за по-високи постижения в образователния процес и негативни нагласи на част от участниците в него **да повишат образователната си степен;**
- Негативно влияние на приятелския кръг, на социалната среда, на „улицата” и др;

Училищни ресурси

- Гарантиране здравето и безопасното присъствие на учениците в училище чрез съблюдаване стриктно спазване и приложение на превантивните мерки в условията на Ковид 19;
- Квалифицирани и мотивирани преподаватели;
- Осигуряване на специалисти подпомагащи психичното и личностно развитие на учениците – педагогически съветник, ресурсни учители, психолози и др;
- Успешна работа със социалните институции и полицията;
- Извънкласни дейности и инициативи;
- Занимания в групи по факултативни часове;
- Целодневна организация на учебния ден / I - V клас/;
- Осигуряване на безплатна закуска за учениците от I – IV клас и поевтиняване на обедното хранене за учениците;
- Непрекъснато подобряване и иновиране на МТБ;
- Безплатни учебници – I – VII клас;
- Провеждане на по-ефективни консултации по учебните предмети;
- Системни разговори с родители и ученици;
- Провеждане на училищни тържества и приобщаване на учениците, както и на родителите, към училищната общност;
- Отбелязване на различни празници и обичаи.

Възможности за превенция и интервенция

- Развитие на уменията за лична превенция;
- Разработване и прилагане на мерки за подкрепа на учениците в риск, чрез различни форми на самоуправление;
- Изготвяне и ежеседмично актуализиране на регистър за идентифициране на децата в риск;
- Стриктен контрол на редовното и точно отразяване на закъсненията и отсъствията на учениците в училищната документация;
- Периодично осъвременяване и повишаване квалификацията на преподавателите по отношение работата с деца в риск;
- Навременно идентифициране на деца в риск;
- Търсене на нови форми за по-близко ангажиране на родителите, като една от страните в образователния процес;
- Стимулиране и търсене на нови извънкласните форми и изяви на учениците в условията на извънредна епидемиологична обстановка;
- Разширяване на връзките с институциите пряко ангажирани с проблемите посочени по-горе.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Развитие на умения за лична превенция;

Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на деца и ученици от идентифицираните рискови групи в училище.

Постигане на по- високи резултати от обучението, измерими от НВО и ДЗИ, и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитие на всяко дете и ученик.

IV. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

<i>Мерки за реализиране на политиките</i>	<i>Отговорник</i>	<i>Срок за изпълнение</i>	<i>Индикатори</i>
1. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО			
<i>1.1. Осигуряване на позитивна образователна среда – училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление. Разработване и изпълнение на политики в училище.</i>			
1.1.1. Проучване и анализ на причините за ранното напускане. Прилагане на индивидуален подход спрямо конкретния ученик и наличната информация за него.	Зам.директорите/ Педагогически съветник Психолог	2022/2023г.	Извършено проучване/ анализ на данните
1.1.2. Диагностика на затрудненията в личностната, емоционалната и поведенческата	Педагогически	2022/2023г.	Брой диагностични

сфера водещи до отпадане от училище.	съветник	IX - X	изследвания
1.1.3. Проследяване на отсъствията и движението на учениците за месеца, през учебния срок, за годината / ежеседмична информация до родителите/ настойниците/ относно учениците.	Зам. директорите Класни ръководители	2022/2023г.	Брой отсъствия/ брой преместени - ежемесечно
1.1.4. Повишаване интереса на учениците към работата в екип, чрез участие в училищни кампании. Отбелязване на: Европейски ден на езиците, Световния ден на водата, Деня на Земята, Ден на самоуправлението, Състезания, ХИВ – кампания, Изнесени занятия и др.	Начални учители Учители по БЗО Учители по Химия и ООС Учители по Чужди езици Класни ръководители	2022/2023г.	Брой проведени кампании/ брой участвали ученици

1.1.5. Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците в ЗУД и подаване на данните към регистъра за движение на учениците.	Директор/ Зам. директори	2022/2023г.	Брой извършени проверки - 2/ брой проверени обекти
1.1.6. Планиране и осъществяване на контрол върху спазване задълженията на класните ръководители за оценяване и анализ на рисковите фактори за отпадане на ученици поради слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия и набелязаните от тях мерки.	Директор/ Зам. директори	2022/2023г.	Брой извършени проверки - 2/ брой проверени обекти
1.1.7. Работа по национални програми и проекти, като мярка за осигуряване на качествено образование е превенция на отпадащите ученици.	Директор/ Главни учители	2022/2023г.	Брой проекти/ програми/ брой участващи ученици
1.1.8. Повишаване броя на учениците, обхванати в целодневно обучение.	Класни ръководители/ Учители в ЦОД	2022/2023г.	Брой групи за ЦОД/ брой обхванати ученици
1.1.9. Организиране на извънкласни и извънучилищни дейности в различни форми на обучение.	Класни ръководители/ Учители в ЦОД	2022/2023г.	Брой дейности/ брой обхванати ученици
1.1.10. Актуализиране регистъра на учениците застрашени от отпадане и мерки за работата с тях. Обновяване на картотека на учениците в риск, прилагане на индивидуални програми за въздействие.	Класни ръководители/ Педагогически съветник Психолог	2022/2023г. IX - X	Наличие на регистър/ брой карти в него

1.1.11. Осъществяване на индивидуална консултативна дейност със съответния ученик и семейството, включваща беседи и разговори в подкрепа с оглед на промяна проблемното поведение и ангажиране на родителите като активни участници в процеса.	Педагогически съветник Психолог	2022/2023г.	Брой на проведените индивидуални консултации от ПС
1.1.12. Стимулиране на деца в риск, постигнали позитивни резултати и промяна. Огласяване и поощряване на техните постижения пред училищната общност.	Педагогически Съветник Психолог Класни ръководители	2022/2023г.	Брой стимулирани ученици

1.1.13. Използване на метода „ Връстници обучават връстници“, за въздействие върху застрашени ученици от отпадане.	Педагогически Съветник Психолог Класни ръководители	2022/2023г.	Брой случаи при които е използван метода
---	---	-------------	--

1.2. Повишаване на качеството на образованието - предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик, и предотвратяване на преждевременното напускане на училище.

1.2.1. Квалифициране на педагогическите специалисти, насочено към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище и в условията на пандемична ситуация.	Директор Главни учители	2022/2023г.	Брой обучени учители
--	--------------------------------	-------------	----------------------

1.2.2. Повишаване на атрактивността на преподавания учебен материал чрез използване на електронни ресурси за обучение в електронна среда и осигуряване на достъпност за всеки ученик.	Преподавателите в училище	2022/2023г.	Брой извършени проверки/ брой открити уроци
--	---------------------------	-------------	---

1.2.3. Планиране и реализиране на обучение ориентирано към всеки ученик, прилагане на индивидуален подход и подкрепа.	Директор Преподавателите в училище Педагогически съветник Психолог	2022/2023г.	Брой извършени проверки
--	---	-------------	-------------------------

1.2.4. Анализ на резултатите от обучението по отделните учебни предмети спрямо очакваните резултати.	Директор/ Председатели на обединения, ПУО Главни учители	2022/2023г.	Брой извършени анализи
---	--	-------------	------------------------

1.2.5. Анализ на движението на учениците и причини за напускането им.	Директор Зам. директори	2022/2023г.	Брой напуснали ученици/ причини
--	-------------------------------	-------------	---------------------------------

1.3. Достъп до качествено образование за деца и ученици със СОП

1.3.1. Подобряване на възможностите за обучение на деца със СОП – осигуряване на допълнителна подкрепа и прилагане на единна методика за оценяване.	Ресурсни учители/ Учители работещи с деца със СОП Педагогически Съветник Психолог	2022/2023г.	Брой разработени ИОП
--	---	-------------	----------------------

2. ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

2.1. Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността

2.1.1. Повишаване на сътрудничество между ръководството на училището, членовете на Обществения съвет и родители, по въпроси касаещи ученици в риск от отпадане.	Директор Педагогически съветник Психолог	2022/2023г.	Брой съвместни инициативи
2.1.2. Разчупване стереотипа на провеждане на родителските срещи.	Зам. директори Класни ръководители	2022/2023г.	Брой нетрадиционни родителски срещи
2.1.3. Задълбочаване на сътрудничество с различни организации, имащи отношение към ранното напускане на училище.	Зам. директорите Педагогически съветник	2022/2023г.	Брой съвместни срещи
2.1.4. Използване възможностите на ИСРМ за проследяване съвместната работа между институциите при деца в риск.	Зам. директори Класни ръководители Педагогически съветник Психолог	2022/2023г.	Брой съвместни дейности
2.1.5. Ангажиране на родителите чрез представяне на различни професии, които упражняват, в кариерното ориентиране на учениците и приемане на образованието като ценност	Зам. директори Класни ръководители Родители	2022/2023г.	Брой съвместни дейности

2.2. Утвърждаване на индивидуално и групово наставничество

2.2.1. Планиране на дейности в плана за ЧК, насочени към идентифициране на ученици в риск от отпадане и индивидуалното им консултиране.	Класни ръководители	2022/2023г.	Брой дейности
---	---------------------	-------------	---------------

3. ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ОТ

ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

3.1. Отчет на дейностите и мерките по програмата.	Зам. директорите/ Педагогически Съветник Психолог	2022/2023г.	Брой отчети
---	--	-------------	-------------

Комисия по актуализация на Програмата:

Председател: Грета Тошева

Членове: Стойне Калайджийски
Илиана Димитрова